

BEÜ.

ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ

11. ENGELSİZ
ÜNİVERSİTELER ÇALIŞTAYI
SONUÇ BİLDİRGESİ

MAYIS 2017 – ZONGULDAK

11

**Engelsiz Üniversiteler
Çalıştayı**

8-9 Mayıs 2017
Bülent Ecevit Üniversitesi Farabi Kampüsü
Bezel Kariyer Kültür Merkezi

 www.beun.edu.tr

SUNUŞ

Üniversitemiz eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, topluma hizmet faaliyetlerine büyük önem vermektedir. Engelli bireylerin meslek sahibi olmalarını sağlamanın yanı sıra toplumsal yaşamın her alanında etkin bir biçimde rol almalarına katkıda bulunmak üniversitelerin temel görevlerindendir. Bu anlamda yaşanan her türden gelişmenin toplumsal yaşama yapacağı katkının bilinci ile çalışmalarımızı sürdürmektedir.

Şüphesiz “Engelsiz Üniversite” düşüncesinin bugüne kadar gelişinde yapılanların yanı sıra üniversitelerimizdeki engelli öğrenci sayılarının büyük bir hızla artıyor olması memnuniyet ve heyecan vericidir.

Bu bağlamda üniversitelerde engelli öğrenci birimleri, Engelli öğrencilerin idari, fiziksel, barınma ihtiyaçları ile sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip, yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere faaliyet göstermektedir.

11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın ana teması sizlerin de katkılarıyla Düzenleme ve Yürütme Kurulu tarafından “Erişilebilirlik İçin Akıllı Tasarım” olarak belirlenmiştir. Günümüzde tasarım yaklaşımları, mekanların erişilebilirliği, kullanılabilirliği, güvenliği konularını içeren yeni bir bakış açısı sunmaktadır. Tüm ürünlerin ve çevrelerin, yaş, beceri ve durum farkı gözetmeksizin pek çok kişi tarafından kullanılabilmesine imkan sağlayan tasarımların üniversitelere erişimde de kullanılır kılmak çalıştayımızın temel yaklaşımıdır.

Çalıştayda belirlenen temaya uygun olarak ele alınan “Erişimde Akıllı Tasarımlar” da önemli bir başlığı oluşturdu Erişilebilirlik, özünde odak noktasına

insanı alan ve farklı yetkinlik düzeyleri olan bireyler için kullanılabilen esnek kullanım, anlaşılır, algılanabilir, hataya tolerans tanıyan, düşük fiziksel güç kullanımı vb. özellikler ile mümkün olan bir anlayışın yansımalarını taşımalıdır, fikriyle çalıştayda tartışılan ana başlığın temel içerik noktasını oluşturdu. Son yıllarda, dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi Ülkemizde de mimarların hiç mevcut olmayan ortalama kişi için değil, herkesin gereksinimlerini karşılamak için tasarım yapmaları gerektiğinin bilincine varılmıştır.

Bu çalıştayı bir diğer önemli başlığını “Sağlık, sosyal ve spor imkânlarına erişim”, olarak hep birlikte tartıştık. Engelli bireylerin spesifik sağlık sorunlarında sağlık hizmetine erişimin nasıl sağlanması gerektiği, sosyal ve spor imkanlarının engelsiz bir biçimde nasıl sunulacağı, engelsiz iletişimin nasıl gerçekleşmesi gerektiği bu başlıkta siz değerli katılımcılarımız tarafından ele alındı. Bir diğer alt başlığı ise “Eğitime erişimde yeni teknolojiler” oluşturdu. Nelerdir bu teknolojiler nasıl üretilir? nasıl yaygınlaştırılır? engelli eğitime ne tür katkılar sağlayabilir? konusunda önemli çıkarımlar sağladığımızı ümit ediyorum.

Çalıştaylar ortak aklın birlikte bulduğu ve doğru bulduklarını önerdiği bilimsel etkinliklerdir. 11. Çalıştayda tartışılan tüm konularla ilgili olarak alanında uzmanlaşmış siz değerli katılımcıların birikimlerinin sunumları, grup çalışmaları ile değerlendirilmiş ve bu görüşler çalıştayı sonuç raporunu oluşturmuştur. Bu çalıştayı sonuçlarının yeni güzel gelişmelere de vesile olması dileğiyle...

Zonguldak – Mayıs 2017

Prof.Dr.Mahmut ÖZER

Rektör

Üniversite yönetimleri, Engelli Öğrenci Birimlerinin akademik ve idari sorumluları, engellilik alanında akademik çalışmaları bulunan ilgili akademik ve idari personel, engelli yükseköğretim öğrencileri ve yetkililerin katılımı ile her yıl düzenlenen Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın 11.'si üniversitemiz ev sahipliğinde 08-09 Mayıs 2017'de BEÜ Farabi Kampüsü, Sezai Karakoç Kültür Merkezi'nde 76 katılımcı Üniversiteden 200 civarında akademik, idari personel ve üniversite öğrencisinin katılımı ile gerçekleşti.

Herkesin, yaşamının çocukluk, gençlik, yetişkinlik veya en azından yaşlılık döneminde sağlığında bir düşüş yaşayıp, bazı engelleri deneyimleyebileceği gerçeğinden hareketle engellilik; dinamik ve koşullarla ilişkili bağlamsal bir değişken olarak görülmelidir. Bu nedenle herkes hayatının bir döneminde engellidir.

Ana teması sizlerin de katkılarıyla düzenleme ve yürütme kurulu tarafından “*Erişilebilirlik İçin Akıllı Tasarım*” olarak belirlenmişti. Günümüzde tasarım yaklaşımları, mekanların erişilebilirliği, kullanılabilirliği, güvenliği konularını içeren yeni bir bakış açısı sunmaktadır. Tüm ürünlerin ve çevrelerin, yaş, beceri ve durum farkı gözetmeksizin pek çok kişi tarafından kullanılabilmesine imkan sağlayan tasarımların üniversitelere erişimde de kullanılır kılınması çalıştayın temel yaklaşımı idi.

Çalıştayda belirlenen temaya uygun olarak ele alınan “*Erişimde akıllı tasarımlar*” da önemli bir başlıktı. Bu başlık kapsamında değerlendirilen erişilebilirlik, özünde odak noktasına insanı alan ve farklı yetkinlik düzeyleri olan bireyler için kullanılabilen esnek kullanım, anlaşılır, algılanabilir, hataya tolerans tanıyan, düşük fiziksel güç kullanımı ile mümkün olan bir anlayışın yansımalarını taşımaktadır, fikriyle çalıştayımızda tartışılan ana başlığın temel içerik noktasını oluşturdu. Son yıllarda, dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi Ülkemizde de

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

mimarların hiç mevcut olmayan ortalama kişi için değil, herkesin gereksinimlerini karşılamak için tasarım yapmaları gerektiğinin bilincine varılmıştır.

Bu çalıştayın bir diğer önemli başlığı “*Sağlık, sosyal ve spor imkânlarına erişim*” idi. Engelli bireylerin spesifik sağlık sorunlarında sağlık hizmetine erişimin nasıl sağlanması gerektiği, sosyal ve spor imkanlarının engelsiz bir biçimde nasıl sunulacağı, engelsiz iletişimin nasıl gerçekleşmesi gerektiği bu başlıkta siz değerli katılımcılarımız tarafından tartışıldı.

Bir diğer alt başlığı ise “*Eğitime erişimde yeni teknolojiler*” oluşturdu, Nelerdir bu teknolojiler, nasıl üretilir? nasıl yaygınlaştırılır? engelli eğitime ne tür katkılar sağlayabilir? konusu bu tematik oturumun konusunu oluşturdu.

Çalıştayda sözlü bildiriye yer verilmemiş, çalıştay bilim kurulu tarafından değerlendirilen 10 poster bildiri kabul edilmiştir. Bunlardan 8 tanesi Sezai Karakoç Kültür Merkezi fuaye alanında poster başı olarak katılımcılara sunulmuştur.

Fotoğraf 1. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreni

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

Çalıştay programı Saygı duruşu ve ardından Uzunmehmet İşitme Engeller Ortaokulunun İşaret dili ile seslendirdikleri İstiklal Marşı ile devam etti. Öğrencilere günün anısına hediye takdim edildi.

Fotoğraf 2. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreni

Fotoğraf 3. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreni

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Hakan KALYON'un konuşması ile başlayan açılış konuşmaları, Bülent Ecevit Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönetim Kurulu Başkanı ve BEÜ. Rektör yardımcısı sayın Prof.Dr.M.Haluk GÜVEN tarafından yapılan konuşma ile devam etti.

Fotoğraf 4. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreni

Çalıştay Başkanı Prof. Dr. M.Haluk GÜVEN’de konuşmasına şöyle başladı “Sayın valim, sayın genel müdürlerim, sayın rektör yardımcılarım, değerli akademik ve idari temsilcileri sevgili öğrencilerimiz basınımızın değerli temsilcileri saygıdeğer bayanlar, baylar, 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştaya hoş geldiniz. Hepinizi şahsım ve üniversitem adına sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Zonguldak Cumhuriyetimizin ilk vilayetidir. Üniversitenin kökeni ise 1924 yılında açılan Maden Mühendisliği Mektebine dayanmaktadır. Üniversitemiz 1992 yılında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi adıyla kurulmuş 2012 yılında adı Bülent Ecevit Üniversitesi olarak değiştirilmiştir. Halen Zonguldak ili merkez ve ilçelerinde 13 fakülte, 3 enstitü, 5 yüksekokul, 7 meslek yüksekokul ile 1 devlet konservatuarında yaklaşık 35.000 öğrenciyle eğitim ve öğretimine devam etmektedir.

Toplantıya katılan katılımcıların büyük çoğunluğunu üniversitelerin engelli öğrenci birimleri koordinatörleri oluşturmaktadır. Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği’nde engelli öğrenci birimlerinin görevleri ‘engelli öğrencilerin idari, fiziksel, barınma, ihtiyaçları ile sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak,

geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçların değerlendirmek' olarak ifade edilmiştir.

Bu görev tanımıyla Yükseköğretim Kurumları Engelliler ve Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği engelli öğrenci birimlerine danışmanlık aynı zamanda icra görevleri vermiştir. Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararname 1983 tarihlidir. Bu KHK'da birim, koordinatörlük, danışmanlık, iç denetim vs. gibi kavramlar bulunmamaktadır. 124 sayılı Kanun artık üniversitelerin idari yapıları ve işlevlerine cevap verememektedir ve yeniden biçimlendirilmesi gerekmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Engelliler ve Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nde engelli öğrenci 'doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korum bakım rehabilitasyon danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisi' diye tanımlamıştır.

Erişilebilirlik ise 2378 sayılı kanunda 'binaların açık alanların ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bu bilgi ve iletişim teknolojisinin engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir' olmasını ifade etmektedir.

11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın mottosunu 'Erişilebilirlik için Akıllı Tasarım' olarak seçtik. Buradaki kastımız herkes için güvenilir ve bağımsız olarak kullanılabilir tasarımlardır.

Çalıştayın diğer 3 ana başlığı ise,

- i) erişimde akıllı tasarım
- ii) sağlık sosyal ve spor imkanlarına erişim
- iii) eğitime erişim ve yeni teknolojilerdir.

Diğer taraftan konun mevzuatını biçimlendiren yönlendiren ve yöneten bakanlıklar ve üst kurumumuz olan Yükseköğretim Kurulu'nun yaklaşımları bizim için rehber olacağından çok önemlidir.

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

I. Panelimizin panelistleri MEB. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Sayın Celil Güngör, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Sayın İshak Çiftçi ve YÖK Engelli Öğrenci Komisyonu Koordinatörü Sayın Doç.Dr. Macit Melekoğlu'na çalıştaya katıldıkları için özellikle teşekkür ederim.

Öğleden sonraki II. Panelimizde Yükseköğretimde Erişilebilirlik tartışılacaktır. Prof.Dr.Ali Ekrem Özkul hocamızın moderatörlüğünde Doç.Dr.Osman Tural, Prof.Dr.Hatice Şahin ve Doç.Dr.Huriye Toker panelist olarak yer alacaktır.

Çalıştayımızın gerçekleşmesinde katkıda bulunan Sayın Genel Md. Celil Güngör'ün nezdinde MEB'na, Sn. genel Md. İshak Çiftçi'nin nezdinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na Zonguldak Valimiz Sayın Ali Kaban'a engelli öğrenciler konusunda çok hassas olan ve bu çalıştaya büyük katkılarından dolayı BEÜ. Rektör'ü Sayın Mahmut Özer'e, çalıştaya katılan tüm üniversite temsilcilerine ve öğrencilerine, düzenleme kurulunda yer alan emeği geçen herkese ve öğrencilerimize can-ı gönülden teşekkür ediyorum.

Son olarak çalıştayımızın somut uygulamalar ve öneriler ile donanan bir sonuç bildirgesiyle sonlanmasını ve Zonguldak'tan güzel anılarla ayrılmanızı diler hepinizi başarı dileklerimle tekrar sevgi ve saygılarımla selamlarım.” Diyerek sözlerini tamamladı.

Fotoğraf 5. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreni

Zonguldak Vali Yardımcısı Nevzat TAŞDAN ise daha önce görev yaptığı kaymakamlık yıllarında engelliler için hayata geçirdikleri engelli merkezlerinden bahsetti ve engelli bireylere hizmet etmenin önemli olduğunu, dolayısıyla bu Çalıştayı da önemsediklerini belirtti.

Fotoğraf 6. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı “Madenci Olmak” sunum, Prof.Dr.Ferruh N. AYOĞLU.

Konuşmanın ardından ise Prof. Dr. Ferruh N. AYOĞLU tarafından slayt gösterisi eşliğinde “Madenci Olmak” sunumu gerçekleştirildi. Prof.Dr.Ferruh

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

N.AYOĞLU sunumunda Kömürün bulunması ve Zonguldak tarihi üzerine açıklamalarda bulundu.

Çalıştayın ilk oturumunda Erişilebilirlik İçin Kurum Politikaları paneli gerçekleşti. Panelin moderatörlüğünü YÖK. Engelli Öğrenci Komisyonu Koordinatörü Doç. Dr. Macid A. MELEKOĞLU yaparken, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Celil GÜNGÖR, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü İshak ÇİFTÇİ, ve Doç. Dr. Macid A. MELEKOĞLU, birer konuşma yaptılar.

Fotoğraf 7. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreni İlk Panel

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Celil GÜNGÖR, Ülkemizde özel eğitimin çok eski bir alan olmadığını çağdaş anlamdaki uygulamasının 30 yıllık bir dönemi kapsadığını ve genel olarak işitme engelliler göreme engelliler alanına odaklandığını ve ülkemizde engelli okullarına yönelik ilk adımların 1800 yılların sonunda Yıldız Sarayı'nda başladığını belirtti. Dünyada özel eğitim denildiğinde, çeşitli engel gruplarına yönelik okulların dışında geniş bir engelli öğrenci kitlesinin akranlarıyla birlikte eğitim gördüğünü buna kaynaştırma yada bütünleştirme denildiğini belirtti. Ülkemizde özel eğitim okullarında 60.000 diğer okulların bünyesinde ise 290.000 civarında öğrenci

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

bulunduğunu söyledi. Bu nedenle artık biz fiziksel erişim olarak sadece özel eğitim okullarını anlamıyoruz dedi.

Sayın Güngör, Bülent Ecevit Üniversitesi rektörü Prof.Dr.Mahmut ÖZER’e Bize unuttuğumuz üniversite kavramını hatırlattığı için ayrıca örnek uygulamaları ile Fen ve Sosyal bilimlerdeki nitelikli dergileri büyük bir zevkle izliyorum, bunların hepsinde sayın rektörümüzün izlerini görüyorum ve nitelikli akademik çalışmaları için teşekkür ediyorum dedi.

Fotoğraf 8. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Oturumu

Programa katılan Zonguldak Valisi Sayın Ali KABAN yapmış olduğu konuşmasında; “Bülent Ecevit Üniversitesi’nin her zaman gurur duyulacak çalışmalar gerçekleştirdiğini belirterek yapılan çalıştayın engelli vatandaşların hayatını daha yaşanılır hale getirebilmesi için önemli bir katkı sunacağını söyledi. Engellik çok boyutlu olarak ve süreçleriyle ele alınması gereken hayatımızın önemli bir parçasıdır. Engelli vatandaşlarımızın bir şekilde hayatın bütün süreçlerine dahil edilmesi gerekiyor. Ben inanıyorum ki bu, hayatı daha yaşanılır hale getirecek ve bizlere büyük fayda sağlayacaktır. Tüm katılımcılara ilgileri için teşekkürü bir borç biliyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.” dedi.

Fotoğraf 9. Zonguldak Valisi Sayın Ali Kaban'ın 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Konuşmasından

Fotoğraf 10. Zonguldak Valisi Sayın Ali Kaban ve protokol üyeleri açılış töreninde

Engelli ve Yaşlı hizmetleri Genel Müdürü İshak ÇİFTÇİ’de konuşmasında “Ülkenin dertleriyle dertlenen insanlarla çalışmak dertlerinizi hafifletir ve yükünüzü azaltır”. Diye söze başladı; “Önce SHÇEK diye bir kurum vardı sonra 2005 yılında Özürlüler İdaresi kuruldu sonra bu iki kurum 2011 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesine alınmış oldu. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak oluştu. Bizim iki yönümüz var biri bakımla yükümlü olduğumuz engelli ve

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

yaşlı bakımı yönü, ikincisi de bu iki alana yönelik politikaların üretilmesidir. Türkiye’de yaşlı nüfusu çok gözükmüyor bu alanda sıkıntı yaşanmıyor. 6,5 milyon yaşılmız 8,5 milyon engellimiz var diğer grupları da hesaba kattığımızda Türkiye’nin tamamına dokunuyoruz. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2011 de kuruldu ama 2007 yılından itibaren engellik ve yaşlılık alanı ile ilgili çalışmalar yapıyoruz.

Erişilebilirlik: Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olması olarak tanımlanan çalışmaların Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde değerlendirildiğini söyledi.

Fotoğraf 11. Rektörümüz Sn.Prof.Dr.Mahmut ÖZER 11.Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Töreninde Panelistler ile birlikte

YÖK. Engelli Öğrenci Komisyonu Koordinatörü Doç.Dr.Macid Ayhan MELEKOĞLU’da Komisyonun yapısı ve üyeleri hakkında bilgi vererek söze başladı ve “Yönetmeliğin amacı; yükseköğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için gerekli akademik ortamın hazırlanmasını ve eğitim-öğretim süreçlerine tam katılımlarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeler yapmak üzere, çalışmaları planlamak

olduğunu belirten MELEKOĞLU, Komisyonun görevlerinden bazılarını; “Engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını desteklemek, öğrenim ve eğitim süreçlerine tam katılımlarını sağlamak amacı ile sorunlarını belirlemek, çözüme yönelik gerekli planlamaları yapmak, politikalar ve stratejiler üretmek, bunları Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunmak, engelli öğrencilerin, yükseköğretimde karşılaşılabilecekleri ulaşılabilirlik ve erişilebilirlik sorunlarına çözüm üretmek olarak” sıraladı. Ayrıca MELEKOĞLU, Üniversitelerin Engelli Öğrenci birimlerinin görevleri arasında 12. Maddenin (i) bendinde yer alan “Üniversite yerleşkesinin ve yerleşkede bulunan yapılar ile açık alanların engelli öğrenciler için ulaşılabilir olmasını sağlamak olduğunu ifade etti. Bizler engelli öğrenci komisyonu olarak tüm üniversitelerin erişilebilir hale getirilmesi için üniversite rektörlerini teşvik ediyoruz, hatta bununla ilgili geçen hafta yapılan çalıştayımız oldu. Bu çalıştaydan sonra YÖK. Başkanımız şöyle bir açıklama yaptı; Üniversitelere erişilebilirlik bayrakları verme gibi bir planı var. Dolayısıyla belli standartlara uyan üniversitelerin belli dönemlerde kontrol şartıyla yeşil bayrak, mavi bayrak alma gibi bir uygulama gerçekleştireceğiz, ve bu bilgiler, üniversitelerin erişilebilirlik seviyeleri olarak kılavuzlarda yer alacak, Engelli Öğrencilerin daha etkili ve verimli bir eğitim almaları için hem üniversiteleri teşvik ediyoruz hem de bu konuda çalışmalar yapmaya devam ediyoruz. Diyerek sözlerini sürdüren MELEKOĞLU, 02 Mayıs 2017’de YÖK başkanlığında yapılan çalıştayın görsellerini sundu. “Üniversitelerin rektör ve rektör yardımcıları yapı işleri teknik daire başkanları ile engelli öğrenci birimlerinden temsilciler yer aldı ve çok verimli ve kapsamlı bir çalıştay gerçekleştirdik. Son söz olarak YÖK Engelli öğrenci komisyonu olarak öncelikli hedefimiz engelli öğrencilerin yükseköğretim sürecine tam katılımını sağlamaktır. Bu bizim öncelikli hedefimizdir. Üniversitelerin erişilebilirlik konusundaki çalışmalarını destekliyoruz. Engelli öğrencilere yönelik her türlü etkinlik ve uygulamayı destekliyoruz. Eğer bilgimiz varsa katılmaya çalışıyoruz Her yıl gerçekleştirilen engelsiz üniversiteler çalıştaylarında ve bölgesel çalıştaylarda erişilebilirlik konularına önem vermeye devam edeceğiz dedi. Ayrıca YÖK, engelsiz

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

erişim ve engelsiz eğitime sloganı ile yola çıkarak bu sene “engelsiz erişim çalıştayı” yaptı. 2018 yılında da “engelsiz eğitim çalıştayı” düzenleyecek.

Engelli öğrenciler ve engelli öğrenci birimleri ile diğer paydaşların her türlü görüş ve önerilerine açığız. Bana elektronik posta ile ulaşabilirsiniz. Bu çalıştayı gerçekleştirdiğiniz için sayın valimize, sayın rektörümüze ve rektör yardımcılara ile tüm katılımcılara teşekkür ediyorum” diyerek sözlerini tamamladı.

Fotoğraf 12. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Paneli

Çalıştay ilk oturumunda da değerlendirmede bulunan Bülent Ecevit Üniversitesi Rektörü Sayın Prof.Dr. Mahmut ÖZER, yaptığı değerlendirmede; “Günümüzdeki tasarım yaklaşımlarının, mekanların erişilebilirliği, kullanılabilirliği, güvenliği konularını içeren yeni bir bakış açısı sunduğunu belirterek, gerçekleştirilen çalıştayda eğitime erişimde yeni teknolojilerin, bu teknolojilerin nasıl üretildiği? engelli eğitime ne tür katkılar sağlanabileceği? konularında önemli çıkarımlar sağlanabileceğinin altını çizdi. 11.si gerçekleştirilen Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı’nın bu alanda yapılabilecek çalışmalara ışık tutacağını belirten Sayın Prof.Dr. Mahmut ÖZER, çalıştayın düzenlenmesinde emeği geçenlere

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

teşekkür ederek şunları söyledi: “Çalıştayı düzenlenmesinde bizlere destek veren sayın valimiz Ali KABAN’a, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Sayın. İshak ÇİFTÇİ’ye, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Genel Müdürü Sayın Celil GÜNGÖR’e, Zonguldak Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü Kemal GÜMRÜKÇÜ’ye, Çalıştay Yürütme ve Düzenleme Kurulu Üyelerine, Bilim Kurulu üyelerine ve Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğümüze şükranlarımı sunuyorum.” dedi.

Fotoğraf 13. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Rektörümüz Sn.Prof.Dr.Mahmut ÖZER, açılış paneli ile ilgili değerlendirmelerini yaparken;

Fotoğraf 14. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Açılış Paneli sonu

Çalıştayın birinci günü oğleden sonraki oturumda “*Yükseköğretimde Erişilebilirlik*” konulu panel gerçekleştirildi. Moderatörlüğünü **Prof. Dr. Ali Ekrem ÖZKUL**’un (Anadolu niversitesi) nin yaptığı panelde:

Üniversitelerde fiziksel erişimde yolun neresindeyiz, **Doç. Dr. Osman TUTAL** (Anadolu Üniversitesi),

Engelli bireylerin spesifik sağlık sorunlarında sağlık hizmetine erişim nasıl yapmalı?, **Prof. Dr. Hatice şAHİN** (Ege Üniversitesi),

Engelsiz Bilişim, **Prof. Dr. Ali Ekrem ÖZKUL** (Anadolu Üniversitesi)

Engelsiz İletişim, **Doç. Dr. Huriye TOKER** (Yaşar niversitesi),

konularında sunum yaptılar.

Fotoğraf 15. 11. Engelsiz niversiteler alıştayı 2. panel

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz niversiteler alıştayı

Çalıştayın birinci günü ařaēıda belirtilen konu başlıklarında saat 16.00'dan itibaren tematik oturumlara geçildi.

Grup – 1: **Sezai Karakoç Kültür Merkezi A-Salonu** Moderatör : Peyzaj Mimarı Gamze FEYZİOēLU (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlıēı EYH Genel Mdrlē) “*Erişimde Akıllı Tasarımlar*”

Grup – 2 : **Tahir Karaoēuz Konferans salonunda** Moderatörler: Yrd. Doç. Dr. Mustafa GüMüş (Bülent Ecevit Üniversitesi) – Psikolog Serdar TOPAL (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi), “*Saēlık, Sosyal ve Spor İmkânlarına Erişim*”

Grup – 3: **Sezai Karakoç ana salonda salonunda** Moderatör: Doç. Dr. Serdar ULUBEYLİ (Bülent Ecevit Üniversitesi) “*Eēitime Erişim ve Yeni Teknolojiler*”

Çalıştayın 2. Günü 09 Mayıs 2017 sabah 09.00'da tematik oturumlara devam edilmiş ve tematik konuların raporları hazırlanmıştır.

TEMATİK OTURUM RAPORLARI

Tematik Konu 1: Erişimde Akıllı Tasarımlar

Moderatör: Peyzaj Mimarı Gamze FEYZİOĞLU (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı EYH Genel Müdürlüğü)

Fotoğraf 16. 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı 1 no'lu Tematik oturum

Değerlendirme:

ERİŞİMDE AKILLI TASARIMLAR

AÇIK ALANLARA ERİŞİMDE AKILLI TASARIMLAR

- Açık alanlardaki bilgilendirme işaret ve işaretlemelerde tüm engel gruplarına yönelik akıllı tasarımların uygulanması (güneş açısının düşünülmesi, parlaklık, renk uyumu, tabela ve ekranların standardize edilmesi, tabelaların yüksekliğinin ayarlanması vb.),
- Açık alanlardaki zemin döşemelerinde engel grupları ve hareket kabiliyeti kısıtlı olan bireyler düşünülerek bireylerin güvenli ve bağımsız kullanımlarını sağlayacak akıllı tasarımlar yapılması,
- Acil durumlarda farklı engel gruplarına göre akıllı tasarımların geliştirilmesi,

BİNALAR VE BİNA İÇİNDEKİ HİZMETLERE ERİŞİMDE AKILLI TASARIMLAR

- Binalarda bilgilendirme işaret ve işaretlemelerde tüm engel gruplarına yönelik akıllı tasarımların uygulanması (güneş açısının düşünülmesi, parlaklık, renk uyumu, tabela ve ekranların standardize edilmesi, tabelaların yüksekliğinin ayarlanması),
- Binalarda zemin döşemelerinde engel grupları ve hareket kabiliyeti kısıtlı olan bireyler düşünülerek güvenli ve bağımsız kullanımlarını sağlayacak akıllı tasarımlar yapılması,
- Kapılar için akıllı tasarımlar geliştirilmesi, kapı teknolojilerinin adaptasyonu, (Kapıların fotoselli olması, hidrolik motorlu kapıların fotoselli yapılması, bunun yanında manuel kapı da yapılması),
- Dersliklerde tefriş düzenlemelerinin engelliler için ergonomik hale getirilmesi (hareketli modüler sistemlerin tasarlanması),
- Acil durumlarda farklı engel gruplarına göre akıllı tasarımların geliştirilmesi ve uygulanması (Yangın merdivenlerinin tüm engel grupları için kaydırak, hidrolik vb. sistemler olarak tasarlanması),
- Teknoparklarda akıllı tasarımları destekleyecek projelerin teşvik edilmesi, gündeme getirilmesi (indüksiyon döngü sistemleri, navigasyon sistemleri, maliyetlerin düşürülmesi)
- Bina içi yatay dolaşımdaki renkli yönlendiricilerin daha belirgin hale getirilerek farklı kullanıcıların hizmetine sunulması,
- Bina içi bilgilendirmelerde dikey yönlendirmelerde farklı engel gruplarına yönelik akıllı tasarımların oluşturulması,

BİLGİLENDİRME VE BİLGİYE ERİŞİMDE AKILLI TASARIMLAR

- Duyuru panolarının, afişlerin, broşürlerin, billboardların herkes tarafından kullanılabilmesi açısından akıllı tasarımlar geliştirilmesi,
- Bilgilendirme sistemlerinde mobil ve akıllı cihazlarda kullanılabilecek uygulamaların geliştirilmesi için projeler oluşturulması,
- Dokunmatik bilgilendirme ekranlarındaki klavye bölümünün Braille alfabe sistemi ile uyumlu hale getirilmesi.

ULAŞIM İLE İLGİLİ ÖNERİLER

- Ulaşım araçlarının akıllı tasarımlarla desteklenmesi,
- Kampüs içi ulaşımın sağlanmasında kullanılan araçların akıllı tasarımlarla dizayn edilmesi
- Kamu ve özel ulaşım araçlarını kullanırken sesli ve görsel uyarı istemlerinin ulaşım araçlarına entegre edilerek zorunlu hale getirilmesi,
- Engelliler için ayrılmış park yerlerini koruyan akıllı cihazlar (örn; handy park, akıllı çip, plaka tanımı gibi) tasarlanması,

DİĞER

- Üniversite öğrencilerinin ders ve bitirme projelerinde engellilerin toplumsal hayata katılımını sağlamaya yönelik geliştirilecek akıllı tasarım projelerinin BAP(Bilimsel Araştırma Projeleri)ile desteklenmesi,
- Akıllı tasarımlara yönelik Yarışma projelerinin teşvik edilmesi,
- Ürünlerin betimsel özelliklerinin tanınmasına yönelik akıllı tasarımlar geliştirilmesi,
- Tarihi yapılara uygun akıllı tasarımların geliştirilmesi ve sürecin hızlandırılması, yeni binalara göre daha farklı tasarımlar geliştirilmesi.
- Kampüs içerisinde açık veya kapalı alanlarda hizmete sunulan akıllı tasarımlar konusunda engelli öğrenci biriminin bilgilendirilmesi ve dolayısıyla öğrenciye hizmetin sunulması.
- Akıllı tasarımlar yapılırken engelli bireylerle işbirliği yapılarak görüş ve fikirlerinin alınıp değerlendirilmesi.
- Yapı işleri teknik daire başkanlıklarındaki personelin erişilebilirlik konusunda eğitilmesi.
- Üniversitelerin engelli öğrenci birimleri oluşturulurken yapı işlerinden de teknik eleman bulundurulması.
- Engelli öğrenci birimleri ile yapı işleri daire başkanlığının koordineli bir şekilde çalışması.

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

- Kamu kurumlarında ve yerel yönetimlerde teknik personel istihdamı ve bu konu da eğitilmesi ve uzun süreli görevlendirilmesi(çalıştay vb.),
- İyi uygulama örneklerinin web sitesi üzerinden erişiminin sağlanması,
- Anıtlar kurulu gibi uzman kişilerden oluşan proje değerlendirme komisyonunun oluşturulması,

“Erişimde Akıllı Tasarımlar” başlıklı tematik oturum katılımcıları

No	Ad	Soyad
1	Berk	MİNEZ
2	Berkay Ömer	ÜNAL
3	Can	BAYRAK
4	Cumhur	ANDSOY
5	Emine	KAÇAR
6	Esra	AKI
7	H.Candan	ZÜLFİKAR
8	İrem	AVCI
9	İsmail	DEĞİRMENDERE
10	Mehmet Furkan	ÇINAR
11	Meltem Gizem	ŞATIR
12	Merve	ORHAN
13	Mine	CÖBEK
14	Muhammed Eren	KOCA
15	Mücahit İbrahim	ÖZTÜRK
16	Peyruze Pınar	ÇOŞKUN
17	Pınar	AKOĞUL
18	Reşat	ALATLI
19	Selva	BAL
20	Ş.CEREN	BAŞAK ARAZ
21	Şeyma	BÜYÜKURVAY
22	Ufuk Gülsemin	KILIÇARSLAN
23	Vehbi	GÜLSEREN
24	Zeynep	KÜHEYLAN
25	Yasemin	AKDEMİR
26	Zeynep Ecir	DOĞAN

Tematik Konu 2: Sağlık, Sosyal ve Spor İmkânlarına Erişim

Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜMÜŞ (Bülent Ecevit Üniversitesi) – Psikolog
Serdar TOPAL (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Fotoğraf 17. 2 No'lu Tematik Oturum; Sağlık, Sosyal ve Spor İmkânlarına Erişim

Değerlendirme:

1. Engellilerin sağlık, spor ve sosyal etkinliklere katılımlarının desteklenmesi ve ulaşılabilirliğin önündeki engellerin kaldırılması Psikolojik açıdan gelişmelerini sağlayacak ve bu da özgüven, kendilerini etkili ifade edebilme ve daha iyi iletişim kurmalarına destek olunması için gerekli çalışmaların yapılması.
2. Öğrencilerin şenliklere, sosyal etkinliklere, spor faaliyetlerine ve diğer sosyal alanlarda daha fazla bulunmalarını sağlamak yönünden etkin duyuru ve alternatif formatların geliştirilmesi.
3. Etkinlikleri sadece Üniversite değil İl merkezinde de yaparak diğer insanlarla etkileşimi artırmak yönünde çalışma yapılması,
4. Engellilerinde istihdamı artırmaya yönelik çalışmaların yapılması ve bu amaçla sosyal danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması yararlı olacaktır. Bu amaçla engellilere ve ailelerine destek verilebilir.
5. Birlikte yaşama kültürünün yaralı olacağını düşünüyoruz. Bu amaçla üniversitelerde herkesin erişimine açık etkinliklerin desteklenmesi ve sosyal faaliyetlere katılımının sağlanması yararlı olacaktır.
6. Muayene odalarının engellilere yönelik düzenlenmesi sağlık hizmetlerine ulaşımı kolaylaştıracaktır.
7. Herhangi bir sağlık sorunu yaşayan engelli öğrencilerinin ilgili ihtiyaçlarının kişiye özel nitelikli olarak belirlenmesi ve giderilmesinin sağlanması.
8. Engelli bireylerin engellerinden dolayı ayrıştırılarak etiketlenmesinin önüne geçilmelidir. Bu amaçla üniversitelerde karşılıklı çalışma grupları kurulabilir. Hiçbir fiziksel özellik ayırt edilmeden herkesin topluluk ve kulüplere katılması sağlanmalıdır. Tüm kültürel etkinlikler herkesin erişimine uygun olarak planlanmalıdır.
9. Herkesin bir arada eğitim alabilecekleri bir sistemin oluşturulması tüm bireylerin kaynaşmasına katkı sağlayacaktır. Buna yönelik spor, sanat ve

- sosyal etkinliklerin düzenlenmesi, projeler yapılması sağlanabilir. Bu tür çalışmalar toplumsal uyumu da arttıracaktır.
- 10.Üniversitelerde öğrenme güçlüğü ve benzeri sorunları olan ve bunun farkında olmadığı için zorluklar yaşayan bireylerin saptanması gerekmektedir. Bu amaçla akademik personelin de bilgilendirilmesi doğru yönlendirme açısından gereklidir.
 - 11.Ailelerin erken çocukluktan itibaren bilinçlendirilmeleri ve desteklenmeleri yararlı olacaktır. Bu amaçla ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda (sağlık, spor, sanat, vb...) gerekli danışmanlığı alabilecekleri bir mekanizmanın oluşturulması amacıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının gerekli desteği sunması yararlı olacaktır.
 - 12.Multidisipliner yaklaşımların önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Bu amaçla psikolog, fizyoterapist, sosyal hizmet uzmanı, beden eğitimi öğretmeni ve özel eğitim öğretmeninin birlikte çalışabileceği bir sistemin olması yararlı olacaktır.
 - 13.Spor yapan çocukların ailelerinin diğer ailelere rehberlik edebileceği programların yapılması, kamu spotlarının hazırlanması spor kazanımlarının diğer ailelere de anlatılması engellileri spor faaliyetlerine yöneltmede yararlı olabilir.
 - 14.Spor konusunda ulaşılabilirliği artırmak BESYO'larda engellilerin spor yapmasına yönelik derslerin teorik, uygulamalı ve zorunlu hale getirilmesinin değerlendirilmesi.
 - 15.Engellilere yönelik beden eğitimi modüllerinin özel eğitim kurumlarında zorunlu olmasının ve etkili şekilde denetlenmesinin yararlı olacağını düşünüyoruz.
 - 16.Paralimpik olimpiyatları ve diğer spor faaliyetleri için engellilere yönelik yetenek taramalarının yapılması ve spora özel olarak yönlendirilmeleri yararlı olacaktır.
 - 17.RAM'larda eğitsel değerlendirmenin dikkatli, doğru yapılması ve öğrencinin sağlık, sosyal ve spor ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmeleri yararlı

olacaktır. Bu amaçla RAM’larda personel sayısının artırılması ve gerekli yetki ve sorumluluğun verilmesi, uygulanabilirliğin denetlenmesinin yaralı olacağını düşünüyoruz.

18.Engellilerin ek sağlık sorunlarının üniversiteye girişten itibaren saptanması ve takibinin yapılması, ayrıca sağlıklarının korunması ve rehabilitasyonuna yönelik tedbirlerin alınması

“Sağlık, Sosyal ve Spor İmkânlarına Erişim” başlıklı tematik oturum katılımcıları

No	Ad	Soyadı
1	Alparslan	TEMEN
2	Atike	YILMAZ
3	Aziz	ŞEKER
4	Emre	ÜNAL
5	Esra	TANRIKULU
6	Ferhat	ÇELİK
7	Ferhat	ÇELİK
8	Filiz	DENİZ
9	Gizem	KARAKAŞ
10	Gülcan	ALTINTAŞ
11	Hande	BABA KAYA
12	Hekmatullah	REZAI
13	Hilal	YÜKSEL
14	İrem	ALTAN
15	Melisa	YILMAZ
16	Meltem	IŞIK
17	Mensure	AYDIN
18	Muhammet Emin	YILDIZ
19	Neşe	YAMAN
20	Ozan	HOVARDAOĞLU
21	Serdar	TOPAL
22	Umut Erdem	SEZEN
23	Vildan Şule	ALTUNER
24	Yakup	BURAK
25	Yunus	BATUK

Tematik Konu 3: Eğitime Erişim ve Yeni Teknolojiler

Moderatör: Doç. Dr. Serdar ULUBEYLİ (Bülent Ecevit Üniversitesi)

Fotoğraf 18. 3 No'lu tematik oturum: Eğitime Erişim ve Yeni Teknolojiler

Fotoğraf 19. 3 No'lu tematik oturum: Eğitime Erişim ve Yeni Teknolojiler

Değerlendirmeler:

- 1- Engellilere yönelik ders materyallerinin hazırlanmasına ve bu materyallerin periyodik güncellenmesine yönelik çalışmalar başlatılmalıdır. Bu eğitim materyalleri üniversite kütüphanelerinde toplanarak öğrencilere dönem başında verilmeli ve dönem sonunda geri toplanmalıdır.
- 2- Üniversitelerde ders alımı için oluşturulan sanal öğrenci bilgi sistemleri engelli öğrenciler için de düzenlenmelidir.
- 3- Engelli bireylerin temel gereksinimleri karşılandıktan sonra, toplu ihtiyaçlardan ziyade bireysel teknolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik tedbirler alınmalıdır.
- 4- Engellilik konusunda akademik ve idari personele yönelik olarak; özel gereksinimler, destek teknolojileri, yasalar ve iletişim temel başlıkları altında ayrıntılı bir rehber hazırlanarak üniversitelere gönderilmelidir.
- 5- İşaret dili terminolojisinin geliştirilmesi ve mevcut işaret dili sözlüğünün kapsamının, özellikle teknik terimler açısından genişletilmesi gerekmektedir.
- 6- Üniversitelerde ortak olarak okutulan derslerin (Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil ve İş Güvenliği gibi) işaret diline çevrilmesi ve uzaktan eğitime uygun bir şekilde de düzenlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu konuda üniversitelerin ortak komisyon kurarak; BAP, TÜBİTAK ve AB projeleri aracılığıyla ortaklaşa hareket etmesi sağlanmalıdır.
- 7- İşaret dili çevirisinde, bu konuda uzman kişi ve akademisyenlerin yanı sıra, işitme engelli bireylerin ve CODA'ların da bulunması sağlanmalıdır.
- 8- Üniversiteyi kazanan işitme engelli öğrencilerin işaret dili eğitiminde eksikler olduğu gözlemlendiği için işaret dili hazırlık eğitimi verilebilir. Fakat bunun için, YÖK'ün 25.12.2014 tarihli Genel Kurul toplantısında alınan ders muafiyetiyle ilgili kararının gözden geçirilmesi uygun olabilir. Ayrıca, bu hazırlık aşaması için gerekli işaret dili uzmanı olan personel için işaret dili okutmanlığı kadrosu ihdas edilebilir.
- 9- İşitme engelli öğrencilerin ders anında simultane çeviriyi daha faydalı buldukları ve bunun için işaret dili bilen çevirmen ihtiyacının bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda gönüllülük de yetersiz kaldığı için SKS. Daire Başkanlığı altında yürütülen kısmi zamanlı çalışma programına öğrenci alınması, bu öğrencilere işaret dili eğitimi verilmesi ve bu öğrencilerin de akran eğitimi kapsamında ders anında çevirmenlik yapması uygun olacaktır.

- 10-**Engelli öğrencilerle daha iyi iletişim kurulabilmesi için idari personele yönelik işaret dili eğitimi verilmelidir. Bu eğitim her yıl tekrarlanacak şekilde periyodik olmalı ve eğitim verilecek personel de değişmelidir.
- 11-** Görme engelli öğrencilerin Arapça ve Osmanlıca öğrenimi için Braille dönüşüme yönelik akademik çalışmaların olduğu belirlendiği için bu konuda ders materyali oluşturulmasına yönelik çalışmaların başlatılması uygun olacaktır.
- 12-** Çok geniş bir spektrumu olan otizm konusunda özel eğitimciler ile akademisyenler, eğitimcilerin eğitimi kapsamında uzun vadeli ve sistematik bir şekilde birlikte çalışmalıdır. Ayrıca, getirilen çözümlerin daha sağlıklı olması için pilot bölge uygulaması yapılabilir. Otizm konusuna özel ulusal ve uluslararası akademisyenlerin katılımıyla bir çalıştay da düzenlenebilir.
- 13-** YÖK Engelli Öğrenci Komisyonu'nda engel gruplarına yönelik çözüm alt birimleri oluşturulmalıdır. Bu amaçla oluşturulacak internet sayfasında, ihtiyaçlara yönelik forumlara da yer verilebilir.
- 14-** Aynı il veya bölgedeki hem üniversiteler arasında hem de üniversiteler ile diğer kamu kurumları ve STK'lar arasında çözüm grupları oluşturulabilir.
- 15-** Aynı ildeki üniversiteler arası işbirliği ile üniversitelerin engellilere yönelik fiziksel ve sanal kaynaklarının atıl kalmayıp verimli bir şekilde kullanılması ve kaynak israfının önlenmesi gerekmektedir. Bu açıdan, üniversitelerdeki teknolojik ürünlerin ve engellilik konusundaki uzmanların envanterlerinin çıkarılması uygun olacaktır. Bu envanterler de, YÖK Engelli Öğrenci Komisyonu'nun internet sayfasında yer almalıdır.
- 16-** Engelli öğrenciler ile ilgili kararlar alınmadan önce, üniversitelerden görüş alınması, sorunların çözümünde daha faydalı olacaktır.
- 17-** Yazılım ve BİT ile ilgili teknik bölümlere, engelli eğitimi teknolojileri konusunda bir teknik ders konulabilir.
- 18-** Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan Konservatuar, Güzel Sanatlar Fakültesi ve BESYO gibi birimlere engelli öğrenci alınmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır. Bu birimlere giriş sınavlarında engelli öğrencilere yönelik fırsat eşitliği doğrultusunda uyarlamalar yapılmalıdır. Bunların gerçekleştirilmesine yönelik alt yapı oluşturmak için ise engellilere özel ders materyalleri ve ortak müzik kütüphanesi oluşturulmalı ve bu konuda ilgili akademisyenleri bir araya getirecek bir çalıştay da düzenlenmelidir.

“Eğitime Erişim ve Yeni Teknolojiler” başlıklı tematik oturum katılımcıları

No	Ad	Soyad
1	Abdurrahman	MENGİ
2	Ahmet Zeki	ÜNAL
3	Ali	ORUÇ
4	Ali Ekrem	ÖZKUL
5	Ali Osman	ALTINAY
6	Ayhan	GÖKMEN
7	Aylin	ÇEPİŞ
8	Aynur	AKAR
9	Berkay	BİRSEL
10	Betül	CANKAR
11	Burak	AYDIN
12	Burcu	BALKİ
13	Büşra	ALTUN
14	B. Cemre	CANDAN
15	Cemile	TERZİ
16	Çağrı	ARTAN
17	Çiğdem	TOPÇU UZER
18	Ece	KIR
19	Erkan	CİN
20	Erol	GÜRSEL
21	Erol	ÖZTAMUR
22	Fatma	ÖZKAN KORU
23	Fulya	SINACI ÖZFINDIK
24	Galibiye	ÇETREZ İŞCAN
25	Gülsün	ŞAHAN
26	Hakan	SEYMEN
27	Hasan Basri	ÖZPEK
28	Hatice	ŞAHİN
19	Hidayet	DİKİCİ
30	Huriye	TOKER
31	İlgin	AYDINOĞLU
32	İdris	YENİ
33	İsmet	ÇAVDAR
34	M.Ayhan	MELEKOĞLU
35	M.İnanç	CENGİZ
36	M.Melda	GÜLEÇ
37	Mehmet	BİÇİCİ
38	Mehmet	ÇELİK
39	Mehmet Ata	AKBULUT
40	Meltem	YILMAZ
41	Muhammed	TUĞDEMİR
42	Muhammed İkbâl	UÇAN
43	Muhammet	ECE
44	Mustafa	BAŞKONAK
45	Mustafa	DOĞUŞ
46	Mustafa	TAŞ

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

47	Oğuzhan	AL
48	Onur	ALTUNTAŞ
49	Özden	GÖKÇE
50	Özge	ÇEBİÇ
51	Özgür	İNANDIM
52	Reşat	EKİNCİ
53	Sedanur	BOZKURT ERDEM
54	Selin	MISIR
55	Selnur	NARİN
56	Sema	BOZKUR
57	Semih Rıdvan	ÇELİK
58	Songül	ALTINSAÇLI
59	Ümit	ENSAR
60	Ümit	ŞİRİN
62	Ünal	KURT
61	Yasemin	AKDEMİR
62	Yavuz	ÖZAL
63	Yunus	BATUK
64	Zuhal	PEK

Öğleden sonra bütün katılımcıların yer aldığı ortak oturumda ise, **Oturum Moderatörü:** Öğr. Gör. Türkan AKYOL GÜNER (Bülent Ecevit Üniversitesi) başkanlığında grup çalışmalarının sunumları yapılmış, salondaki katılımcıların katkıları, görüşleri alınmış ve tematik oturum rapor içerikleri tamamlanmıştır.

Fotoğraf 20. Tematik oturumların sunumu

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

Kapanış oturumunda ise, Bülent Ecevit Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Hakan KALYON çalıştay ile ilgili kısa bir değerlendirme yaparak, sözü sonuç bildirgesinin okunması ve 12. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın düzenlenmesine yönelik 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı Düzenleme ve Yürütme Kurulu üyesi Prof.Dr.Ferruh Niyazi AYOĞLU'na vermiş AYOĞLU, sonuç raporunun okunduğunu söylemiş küçük düzeltmeler yapmak için çalıştay genel kurulunun onayını almış ve raporu oylamıştır. Çalıştay Sonuç Bildirgesi oybirliği ile kabul edilmiştir.

Fotoğraf 21. Kapanış oturumu Prof.Dr.Ferruh N. AYOĞLU ile EÖB. Birimi Koordinatörü Hakan Kalyon

Kapanış oturumunda, 12. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı için yapılan ev sahipliği başvuruları duyurulmuş ve başvuruların değerlendirilmesine yönelik oylamaya geçilmiştir. 1'i yazılı talep ve diğeri ise salonda adaylığını açıklamak üzere 2 üniversite adaylıklarını açıklamıştır.

BEÜ Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Hakan KALYON sözü 12.Çalıştayı düzenlemek üzere aday olan Hacettepe Üniversitesi'ni temsilen çalıştaya katılan Prof.Dr.Esra AKI'ya bırakmıştır. Prof.Dr.Esra AKI, 12. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın düzenlenmesi için yapılacak olan çalışmaların kapsamlı

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

olacağı, tüm üniversitelerin görüşlerinin alınacağını ve üniversitelerinin çalıştaya ev sahipliği yapmaktan büyük onur ve mutluluk duyacaklarını ifade etmiştir.

Çalıştay düzenleme için talepte bulunmasına rağmen Batman Üniversitesi aday olmaktan çekilmiş, yapılan oylama sonucunda **Hacettepe Üniversitesi**'nde 2018 yılında 12. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın düzenlenmesi **60** katılımcının oybirliği ile kabul edilmiştir. Bülent Ecevit Üniversitesi adına Hakan KALYON'un bir sonraki çalıştaya dair görüşlerini salonla paylaşması ve katılımcılara teşekkür etmesinden sonra çalıştay Düzenleme ve Yürütme Kurulu üyesi Prof.Dr.Ferruh N. AYOĞLU tarafından 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı 09.Mayıs.2017 tarihinde saat15.50'de sonlandırılmıştır.

Fotoğraf 22. Çalıştay Katılımcıları toplu halde

11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı, Uzunmehmet işitme engelliler ilköğretim okulu öğretmenleri tarafından işitme engelliler için işaret dili desteği ve görme engelliler için sesli betimleme yapılan özelliğiyle de dikkat çekmiştir. Zonguldak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve SEBEDER (Sesli Betimleme Derneği) bu desteğin sağlanmasına katkı sunmuşlardır.

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

Çalıştay, Bülent Ecevit Üniversitesi yerleşkelerinin erişilebilirliği için yürütülen çalışmaların önemini ortaya koyması ve yapılan düzenlemelerin gerekliliğini göstermesi açısından da erişilebilir bir çalıştay olarak önemli mesajlar vermiştir.

Çalıştayın ikinci günü 16.00-19.00 saatleri arasında katılımcılar Maden Müzesi ile Gökgöl Mağarasını ziyaret etmişler ve Zonguldak'tan güzel anılar ile ayrılmışlardır.

Çalıştay 76 üniversiteden 200 katılımcı kayıt yaptırmıştır.

Çalıştaya katılım için kayıt yaptıran üniversiteler;

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Amasya Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ardahan Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Batman Üniversitesi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bitlis Eren Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Bursa Teknik Üniversitesi, **Bülent Ecevit Üniversitesi**, Cumhuriyet Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Giresun Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırklareli Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Koç Üniversitesi, KTO Karatay Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Niğde Üniversitesi Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ordu Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ömer Halisdemir Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, Pamukkale

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

Üniversitesi, Piri Reis Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Sinop Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Uşak Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi'dir.

11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nda Üniversiteler dışında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Zonguldak İl Müdürlüğü, Zonguldak İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Eğitimde Görme Engelliler Derneği (EGED), YÖK. Engelli Öğrenci Komisyonundan temsilciler de yer almıştır.

Fotoğraf 23. Kapanış oturumu Çalıştay katılımcıları toplu halde

Fotoğraf 24. Kapanış oturumu çalıştay katılımcıları toplu halde

Son Söz

08-09 Mayıs 2017 tarihleri arasında Bülent Ecevit Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Zonguldak'ta gerçekleştirilen ve 74 üniversiteden temsilcilerin yanı sıra, kamu kurumları ve bazı sivil toplum örgütleri temsilcilerinin yer aldığı 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı 200 katılımcı ile oldukça verimli bir şekilde tamamlanmıştır.

Çalıştay'da;

- (a) Erişimde Akıllı Tasarımlar,
- (b) Sağlık, Sosyal ve Spor İmkânlarına Erişim,
- (c) Eğitime Erişim ve Yeni Teknolojiler,

olmak üzere üç temada çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Peyzaj Mimarı Gamze FEYZİOĞLU (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı EYH. Genel Müdürlüğü) başkanlığında gerçekleştirilen “Erişimde Akıllı Tasarımlar” başlıklı 1.tematik oturuma 26 katılımcı katkı sağlamış ve bu oturumda; *Açık alanlara erişimde akıllı tasarımlar, Binalar ve bina içindeki hizmetlere erişimde akıllı tasarımlar, Bilgilendirme ve bilgiye erişimde akıllı tasarımlar, ulaşım ile ilgili öneriler ve diğer öneriler* üzerinde durulmuştur.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜMÜŞ (Bülent Ecevit Üniversitesi) ve Psikolog Serdar TOPAL (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi) başkanlığında gerçekleştirilen “Sağlık, Sosyal ve Spor İmkânlarına Erişim” başlıklı 2. tematik oturuma 25 katılımcı katkı sağlamış; *Engellilerin sağlık, spor ve sosyal etkinliklere katılımlarının desteklenmesi, herhangi bir sağlık sorunu yaşayan engelli öğrencilerin ilgili ihtiyaçlarının kişiye özel nitelikli olarak belirlenmesi ve giderilmesi, spor konusunda ulaşılabilirliği artırmak, BESYO'larda engellilerin spor yapmasına yönelik derslerin teorik, uygulamalı ve zorunlu hale getirilmesinin değerlendirilmesi* gibi başlıklar üzerinde durulmuştur.

Doç. Dr. Serdar ULUBEYLİ (Bülent Ecevit Üniversitesi), başkanlığında gerçekleştirilen “Eğitime Erişim ve Yeni Teknolojiler” başlıklı 3.tematik oturuma 67 katılımcı katkı sağlamış ve bu oturumda; *Engellilere yönelik ders materyallerinin hazırlanmasına ve bu materyallerin periyodik güncellenmesine yönelik çalışmalar başlatılması, üniversitelerde ders alımı için oluşturulan sanal öğrenci bilgi sistemlerinin engelli öğrenciler için de düzenlenmesi gerekliliği, engelli bireylerin temel gereksinimleri karşılandıktan sonra, toplu ihtiyaçlardan ziyade bireysel*

Bülent Ecevit Üniversitesi 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

teknolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik tedbirlerin alınması, işaret dili terminolojisinin geliştirilmesi ve mevcut işaret dili sözlüğünün kapsamının özellikle “teknik terimler” açısından genişletilmesi gerekliliği, üniversitelerde ortak olarak okutulan derslerin (Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil ve İş Güvenliği gibi) işaret diline çevrilmesi ve uzaktan eğitime uygun bir şekilde de düzenlenmesi, ayrıca, bu konuda üniversitelerin ortak komisyon kurarak; BAP, TÜBİTAK ve AB projeleri aracılığıyla ortaklaşa hareket etmesinin sağlanması, işaret dili çevirisinde, bu konuda uzman kişi ve akademisyenlerin yanı sıra, işitme engelli bireylerin ve CODA’ların da bulunmasının sağlanmasına yönelik öneriler gelmiştir.

Bülent Ecevit Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi olarak gerçekleştirilen 11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı’nı tüm katılımcıların desteği ile güzel bir bilimsel etkinliği tamamlamış olmaktan büyük bir mutluluk duymaktayız. Daha sonraki çalıştaylarda daha büyük katılımcı grubuna ulaşarak, hep birlikte engelsiz eğitim yolunda daha büyük mesafeler kaydetmek dileğiyle...

Hakan KALYON

11. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı
Düzenleme ve Yürütme Kurulu Adına

11 Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı

8-9 Mayıs 2017
Bülent Ecevit Üniversitesi Ecevit Kampüsü
Beşir Karacık Kültür Merkezi

www.beun.edu.tr

08-09 Mayıs 2017, Zonguldak